

ਐਚ.ਆਰ ਖੰਨਾ, ਜੇ.

ਏ.ਐਸ. ਏ. ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ।

1964 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 338।

ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1952 (1953 ਦਾ IV)— ਐੱਸ. 38 ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 1-ਏ — ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ — ਕੀ ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। 323 ਅਤੇ 504 IPC— S. 323 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ—ਕੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵੋਲ. XVIII-(1)] ਭਾਰਤੀ ਕਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 771 ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 250 ਦੀ ਧਾਰਾ 250 ਕਾਰਨ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਖਰ ਦਾਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਐਸ.ਆਈ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਪਬਲਿਕ ਗੈਂਬਲਿੰਗ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਸ.ਆਈ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਹਿਜ਼ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜੋ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਬਿਤ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਵੀ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 250 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਐਸ.ਆਈ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 25, ਪੇਖਰ ਦਾਸ ਨੂੰ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 250 ਦੇ ਤਹਿਤ. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ

ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਸ ਦਿਨ ਦੀ ਸਾਦੀ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

Phula Singh

ਐਸ.ਆਈ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੀਵੀਜ਼ਨ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਏਐਸਆਈ ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੂਰਬਨਾ 1 ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰੁ. 25 ਪੋਖਰ ਦਾਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਹ ਅਤੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਗੈਂਬਲਿੰਗ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 250 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। com ਪੈਨਸ਼ਨ. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਆਰਡਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 250 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵਿਅਕਤੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੇਤੁਕੇ ਜਾਂ ਘਿਨਾਉਣੇ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਝੂਠੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਫਜ਼ੂਲ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 250 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। 1) ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕੇਸ

ਮੁਹੰਮਦ ਮੀਰਾ ਬਨਾਮ ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਅ ਬਾਬਾਜੀ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਧਾਰਾ 250 ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 190(1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪਰ ਨਹੀਂ ਜੇਕਰ ਇਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 (1)(ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 250 ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕੇਸ ਮੁਹੰਮਦ ਹਾਸਿਮ ਬਨਾਮ ਬਾਦਸ਼ਾਹ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਗੈਬਲਿੰਗ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ, ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾਯੋਗ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੋਖਰ ਦਾਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 25 ਰੁਪਏ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ